

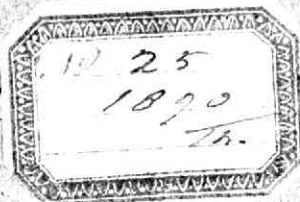

'De stem des volks, de stem van God' : feestrede op den tienden verjaardag van H.K.H. de Kroonprinses der Nederlanden

<https://hdl.handle.net/1874/234785>

Br. 1890. III. 18.

mm 11245

„DE STEM DES VOLKS,

DE STEM VAN GOD,”

FEESTREDE

OP DEN TIENDEN VERJAARDAG

VAN

H. K. H. DE KROONPRINSES DER NEDERLANDEN,

GEHOUDEN DOOR

Dr. W. HAVERKAMP,

Predikant te Bergen op Zoom.

(Uitgegeven ten voordeele van een ongelukkige.)

THOLEN

J. M. C. POT.

1890.

„DE STEM DES VOLKS,

DE STEM VAN GOD,”

FEESTREDE

OP DEN TIENDEN VERJAARDAG

VAN

H. K. H. DE KROONPRINSES DER NEDERLANDEN.

GEHOUDEN DOOR

Dr. W. HAVERKAMP,

Predikant te Bergen op Zoom.

(Uitgegeven ten voordeele van een ongelukkige.)

T H O L E N

J. M. C. P O T.

1890.

EEN WOORD VOORAF.

Gaarne liet ik mij vinden, om het woord, dat ik op 31 Augustus j.l. voor mijne Gemeente sprak, door den druk algemeen te maken, niet omdat ik meende, dat deze rede voldeed aan de hooge eischen, die aan een „preek” mogen en moeten gesteld worden, maar omdat ik naar aanleiding van den Nationalen feestdag een en ander gezegd heb, wat ik meen, dat ook in wijder kring wel gehoord en overwogen mag worden.

Bovendien werd mij door den Uitgever even welwillend als belangeloos door deze uitgave het uitzicht geopend, om een werk der liefdadigheid voort te zetten, waarin ik nu bijna drie jaren lang door vele vrienden, zoowel buiten als in mijne Gemeente, werd gesteund: de opvoeding van een achterlijk meisje uit den werkmansstand onzer Gemeente in het „Geneeskundig Gesticht voor Minderjarige Idioten” te 's Gravenhage. Waar ik telkens duidelijker de zekerheid erlang, dat het lieve meisje in dit gezegend gesticht, zich boven wenschen en denken naar hart en verstand ontwikkelt, daar heb ik vrijmoedigheid, om ook door deze uitgave te trachten een bijdrage voor dit nuttig werk te verkrijgen.

En welke preek zou voor dit doel zich beter leenen, dan eene, waarin over 't Huis van Oranje gesproken wordt, welks vorsten zich steeds beijverd hebben, veler nooden te lenigen en veler leven gelukkiger te maken?

W. H.

B. o. Z., 3 Sept. '90.

Den hoogen God alleen zij eer!
Elk kniel' voor Hem aanbiddend neêr,
Elk moet Hem dank bewijzen.
Ja, Hem die ons zoo eind'loos goed
Verzorgt en in gevaar behoedt,
Moet al het schepsel prijzen.
Heft aan, heft aan, roemt Zijn genâ!
Hij sloeg ons mededoogend ga,
Hij schonk ons Zijn bescherming.
Zingt dan den hoogen God ter eer!
Aanbidt Hem! buigt u dankend neêr!
Looft God, looft Zijn ontferming.

(Gez. 2 v. 1.)

G e b e d .

Niet waar? Gemeente, Gij weet welk het onderwerp is, waarvoor ik heden Uwe aandacht kom vragen: in alle bedehuizen van ons Vaderland wordt heden over 't zelfde gesproken en ook de duizenden, die geen bedehuis bezoeken, denken aan dezelfde zaak, die op dezen dag onze harten beweegt. Van Nederland geldt op dezen laatsten Augustusdag, wat in December van het jaar 164 v. C aangaande Israël door den dichter van Ps. CXVIII werd getuigd:

„In de tenten der rechtvaardigen is eene stem des gejuichs en des heils”

en zooals hij den redder zijns volks, Judas den Makkabeër, aan het einde van zijn lied een zegenend welkom toeroept, zoo dringt al wat in ons is, ons, om op dezen dag onze tienjarige Kroonprinses van harte toe te roepen

„Wij zegenen u uit het huis des Heeren.”

(Ps. CXVIII v. 15^a en 26^b.)

't Is waarschijnlijk zeven jaar geleden. 't Is een regenachtige Zondag in April; de Koninklijke familie vertoeft in Amsterdam; is morgens hebben de Koning en de Koningin met hun gevolg in de Nieuwe Kerk de godsdienstoefening bijgewoond, maar nu belet hen de staâg neêrvallende regen, om het gewone bezoek aan de diergaarde te brengen. Er is dus op straat niets te zien van de vroolijke drukte welke dit jaarlijksch bezoek pleegt te veroorzaken.

Toch stroomt een ontzaglijke menigte naar de noordwestzijde der stad en vult van één ure af den weg, die van het spoorwegstation naar het Paleis leidt. Die menigte groeit tot een ondoordringbare massa aan, die niettegenstaande den steeds dichter vallenden regen in afwachtende houding blijft. Zoo is 't reeds over drieën: daar dreunt een kanonschot en nauwelijks is dit geluid vernomen, of er komt beweging in die dichte menigte en iets als een eerbiedig fluisteren, als een nog onderdrukte juichkreet ruischt door haar heen van straat tot straat en wordt luider naar mate de oogenblikken voorbij kruipen. De beweging klint tot onrust, 't murmelend gefluister wordt een zwellend gegons, totdat eindelijk een blij geroep van: „Daar is zij, daar is zij!” uit alle monden opstijgt en alle hoofden in ééne richting keert. En zie, daar komt een gesloten rijtuig aan, alleen door een zestal politieagenten begeleid. 't Beweegt zich maar zeer langzaam en waggelt door de van alle zijden opdringende menigte. Er is in dat rijtuig alleen iets wits te zien en toch gaat er, waar het voorbijkomt, een gejubel uit de menigte op zóó blij, zóó hartelijk, dat 't alle harten trillen en alle monden mede jubelen doet. Zoo bereikt het rijtuig de achterzijde van 't Koninklijk paleis, de Koningin komt zelf naar buiten en drukt haar kind aan het hart. Eenige oogenblikken later vertoonen beide zich voor een der vensters van de eerste verdieping en nauwelijks wordt een enkel oog uit de menigte dat gewaar, of uit tien, honderd, duizend kelen stijgt een donderend gejuich omhoog. Had een vreemdeling dat gehoord en zou hij verbaasd gevraagd hebben naar de reden van

dat gejubel, men zou hem met drift op dat raam hebben gewezen en hadde hij dan nòg gevraagd: „Voor dat kind?” dan had die juichende menigte met geestdrift geantwoord: „Ja, voor dat kind, voor ons Prinsesje, alleen voor dat kind ons gejuich!”

En voor dat kind gaan in deze week in vele plaatsen van Nederland de hartelijkste juichkreten omhoog, maar ook hier in het huis der aanbidding, waar we het menschelijk leven uit het verhevenste oogpunt trachten te beschouwen is een stem des gejuichs en des heils en zegenen wij haar met onze beste wenschen.

Hebben wij daartoe recht en reden? Is er geen dwaasheid in de opgewondenheid, waarmede velen zich zoo warm maken voor dat Koningskind? En blijft er van die geestdrift wel iets over, als 't nuchter verstand haar ontleedt?

Als antwoord gelde in 't algemeen het woord van een geleerd beoefenaar onzer vaderlandsche geschiedenis: „Er is een kern van waarheid in groote volksaandoeningen, die alle lagen der maatschappij gelijktijdig schokken. Een leugen heeft de eer niet, een geheel volk te treffen, te beroeren, te bewegen. De overdrijving der opgewondenheid neemt de waarheid niet weg, die gevoeld wordt, al weet, gelijk altijd, slechts een kleine minderheid ze in woorden te brengen.”(*)

Evenmin bewijst de weêrzin van enkelen, die alle geestdrift trachten te ontzenuwen en belachelijk te maken, dat deze recht van bestaan zou missen. Wat overdrijving is in de stem des volks, dat kan natuurlijk niet gehouden worden voor een stemme Gods, maar op dezen dag is van overdrijving zóó weinig sprake, dat wij zelfs hier, waar wij alleen God mogen verheerlijken, voor die geestdrift ons niet schamen. Daar wordt heden ook hier en daar de stem van 't koel redeneerend verstand vernomen, die ons toeroept: „Dit kind is aan ieder ander kind gelijk.” Wij hebben vrijmoedigheid, om daarop te antwoorden: „Wij hebben er maar één zoo! Wij hebben in Nederland maar één Koningskind!”

(*) Prof. Theod. Jorissen.

En ging die stem des verstands voort, op hoogen toon ons toevoegen: „Wie weet, of dit kind zóó zal opgroeien dat 't ons land tot een zegen zal zijn?” dan antwoorden wij: „Daarvoor is haar aanleg te gelukkig gebleken; daarvoor ontvangt zij eene te zorgvuldige opvoeding.” Bovendien zij behoort tot 't doorluchtig huis van Oranje, welks vorsten en vorstinnen, wat hen ook soms moge ontsierd hebben, ons volk hebben lief gehad, innig en trouw. Avonturiers, gelukzoekers, zijn zij nooit geweest; 't heil des Vaderlands hebben zij gezocht en behartigd, en daarvoor zelfs 't leven gewaagd. Van deze liefde is ons Prinsesje de erfgename en al bleek het dat deze Oranjetelg in later dagen het vorstelijk hermelijn bezoedelde door dwaasheid of zwakheid . . . het Nederlandsche volk, dat vóór alles een Christelijke natie wil zijn, zal steeds zijne Oranjevorsten veel vergeven, „omdat zij veel hebben liefgehad.”

Daar is in Nederland in vroeger jaren een liedje gezongen, dat, helaas, niet bewaarheid werd:

„Al is ons Prinsje nog zoo klein,
Alevel zal hij ons koning zijn!”

Deze stem des volks waagde zich aan eene voorspelling en bleek iets anders te hopen dan God had beschikt: 't Prinsje is gestorven, voordat hij koning worden kon. De natie, die dichteres geboren is, had te boud gesproken, maar dat neemt niet weg, dat men een Koningskind meer dan eenig ander pleegt te beschouwen in 't licht van zijn toekomst. Zoo ziet ook ons oog in onze Kroonprinses meer dan een kind: zij is onze aanstaande Koningin. Een ander kind wordt, groot geworden, in eene betrekking geplaatst, waarvoor 't geschikt wordt bevonden, maar dit kind *moet* Koningin zijn, *moet* regeeren. Geen kind wacht een moeilijker leven; allen zullen haar daden zien, heel een wereld zal haar leven beoordeelen; al waren ook haar aanleg en ontwikkeling middelmatig, van haar wordt veel verwacht, van haar meer geëischt dan van een ander; hoe een ander zich ook lusteloos terugtrekke uit het openbare leven,

zij moet immer op den voorgrond treden en overal moet zij koninklijk zijn. Het is eene dwaasheid, 't geluk van vorsten af te meten naar 't gemak, dat zij genieten, als zij in 't openbaar verschijnen; wie iets gelezen heeft van de geschiedenis van volken en vorsten, vermoedt, gevoelt, dat niets zwaarder weegt dan een vorstenkroon. Ook dit gevoelt ons volk bij 't aanschouwen van het tienjarige meisje, dat nu nog speelt aan den voet des troons, maar nu reeds bij opvoeding en onderwijs leert gevoelen, dat een groote en zware taak haar wacht. En als nu de stem van Neêrlands volk dat kind ter eere jubelt, dan is de waarheid van 't medegevoel in die opgetogenheid; en hoor, de grondtoon van dat hartelijk gejubel is als een stemme Gods vol kracht en majesteit: „Volk van Nederland, blijf haar liefhebben, oordeel haar zacht, wil haar steunen, als zij vroeg of laat haar zware taak aanvaardt: alzoo betaamt 't een Christelijk volk.”

Een Christelijk volk?

Is niet Jezus gekomen om op te wekken tot barmhartigheid? Is het Christendom niet de godsdienst der menschelijkheid, der welwillendheid? Heeft zijn Stichter niet met nadruk der wereld toegeroepen: „Wat gij wilt dat u geschiedt, doe dat ook aan een ander?” Hebben ook wij niet gaarne, dat een ander ons, als 't kan, de zware levenstaak wat lichter maakt en is 't ook niet onze vurige wensch bij ons werk en bij onze fouten met zachtheid beoordeeld te worden door hen, die ons omringen? En indien wij waren in de plaats der koninklijke ouders, die hun kind liefhebben, zooals Abraham zijnen Izaäk „zijnen eenige” beminde, zou 't ons dan niet tot een onvergankelijke vreugde zijn, te weten, dat ons kind na onzen dood met zachte vriendelijkheid en met sparende liefde door haar volk zou bejegend worden?

Welnu, ofschoon woorden nog geen daden zijn en wij heden haar alleen door woorden onze trouw en onze liefde kunnen betuigen, laat ons ook en reeds hier de woorden overnemen, waarmêe de dich-

ter van den 118den Psalm Judas den Makkabeër als Israëls toekomstigen koning begroette en ons Prinsesje zijn zegen toezingen!

Maar wat zeg ik? Wat de dichter van dezen psalm niet vergat, dat mogen ook wij niet voorbijzien: bij alle werk en woord, bij feestlied als bij lofpsalm, zij het leste en beste een stem des volks ter eere van dien God, die volkeren en vorsten regeert. De dichter moge aan zijn eerbied voor Israëls redder uiting geven door een feestelijken welkomsgroet, hij eindigt zijn psalm toch met een hooggestemd Hallelujah. Komt laat ons uit de verte ons Koningskind groeten met de woorden:

„Wij zeeg'nen u uit 's Heeren woning,

Wij zegenen u al te zâam!”

om onmiddellijk daarop onzen beurtzang aan te heffen ter eere van dien God, dien ook zij leert aanbidden:

„Gij zijt mijn God, U zal ik loven,

Verhoogen Uwe majesteit!

Mijn God! niets gaat Uw roem te boven;

U prijz' ik tot in eeuwigheid!

Laat ieder 's Heeren goedheid loven,

Want goed is d'Oppermajesteit;

Zijn goedheid gaat het al te boven;

Zijn goedheid duurt in eeuwigheid!”

(Ps. 118 v. 13^a en 14.)

Maar genoeg wellicht over één persoon! Misschien hielden onze gedachten zich reeds te veel met menschen bezig en zou het den schijn hebben alsof wij vergaten, dat wij hier te zamen zijn gekomen om den hoogen God alleen te aanbidden en te vereeren en onze gedachten bij iets hoogers te bepalen, dan bij de vereering van een mensch. Welnu, er zijn personen, die meer dan personen zijn, namelijk de vertegenwoordigers van een gedachte, de verpersoonlijking van een macht of een toekomst. De meeste menschen zijn alleen maar enkelingen te midden der groote menigte: golven, die

even zich verheffen op de oppervlakte der zee, maar om weldra spoorloos te verdwijnen. Maar daar zijn er enkelen, die, niet altijd, omdat zij uitmunten, maar om de omstandigheden, waaronder zij geboren werden, of om de plaats, die zij eenmaal in zullen nemen, aller oogen tot zich trekken en wier lot en leven en doen en laten in zeer wijden kring van invloed is. Zulk een persoon is ons Prinsesje. Als ik er niet was of iemand uwer bestond niet, toch zou de wereld niet minder goed haar gang gaan en een ander zou het werk verrichten, dat thans door ons wordt gedaan. Ons sterven zou slechts in kleinen kring ontroering teweeg brengen, maar stelt u eens voor, dat ons Prinsesje niet geboren was, hoe geheel anders zou het er dan in ons vaderland uitzien! Er zou een strijd ontbranden over de vraag, wie ons regeeren zou, als de dood den scepter aan 's Konings hand zal hebben doen ontvallen. Niet onwaarschijnlijk, dat ons volk van het onverkwikkelijk schouwspel getuige zou zijn van familietwisten in hooge kringen of van een omwenteling wellicht, waarbij eigenliefde en eerezucht, als gewoonlijk, zouden trachten in troebel water te visschen.

't Eenig overgebleven kind van Neêrlands Koning is daarom meer dan een meisje alleen, nog iets anders dan slechts een persoon: zij is ons *de waarborg voor 't voortbestaan van orde en vrede* in ons vaderland. Zoolang er nog een wettige troonopvolgster is, een Oranjetelg, in wie 't besef wordt gewekt en versterkt, dat zij ge-roepen zal zijn, om, getrouw aan de spreuk harer Vaderen, wet en recht te handhaven, hebben wij niet te vreezen, dat ons land een prooi van willekeur en partijschap en 't tooneel van onrust en wan-orde worden zal. Daarom is er op dezen dag een stem des gejuichs en des heils in de tenten der weldenkende Nederlanders en daarom zegenen wij ook uit het huis des Heeren onze tienjarige Oranjetelg als de waarborg van recht en tucht en orde.

En waarlijk: er is vooral in onze dagen reden te over voor die

stem des gejuichs, want geruchten van onrust komen in grooten getale tot ons en wanorde is er genoeg, verdeeldheid te over.

En de reden? 't Is niet wel mogelijk alle oorzaken op te sommen, die in verschillende omstandigheden en op allerlei gebied verdeeldheid teweegbrengen, maar de grondoorzaak is gelegen in 's menschen zelfaanbidding, in gebrek aan eenvoud, in eigenliefde.... in zonde. Vooral tegenwoordig meent bijna iedere onmondige, dat hij het recht heeft over alles mede te spreken; de meesten meenen „het reeds gegrepen te hebben”; zij houden hunne meeningen voor onfeilbare waarheid en bestrijden of bespotten allen, die een andere overtuiging zijn toegedaan. Waar zijn de Paulussen, die groot zijn en het Godsrijk stichten, omdat zij wel gevoelen en zeggen durven, dat „zij 't nog niet gegrepen hebben” en „slechts ten deele de waarheid kennen?” Waar zijn de Maria's, die, arm van geest, eenvoudig en leergierig zich nederzetten aan de voeten van haar Meerdere?

Wij zijn niet bestemd om te weten, wij zijn geschapen om te leeren. Groot is niet hij, wiens hoofd gevuld is met kennis van vele zaken, maar eerbiedwaardig is hij, die onophoudelijk zich inspant om meer te weten en beter te worden.

Bovendien, gelijk „de Zoon des menschen,” zijn alle menschenzonen „gekomen, niet om gediend te worden maar om te dienen”. Om te dienen 't recht en de waarheid en het algemeen belang. De Oranjevorsten hebben alzoo willen dienen: zouden hun onderdanen dit verleeren?

Er zijn veel menschen, die weigeren te bukken, die zelfs een tegenzin hebben tegen groeten. Indien deze zeggen dat zij God liefhebben, zijn zij leugenaars: wie den Keizer niet wil geven, wat des Keizers is, hoe zal hij God ooit geven kunnen, wat Godes is? Wie weigert eerbied te betuigen aan zijn meerdere, is nog niet in staat om in geest en in waarheid te aanbidden; alleen wie zich klein gevoelt, kan groot worden en wie eerbied heeft is op den weg, die tot de ware vroomheid leidt.

Maar onze Kroonprinses is nog meer voor ons. 't Is geen wilde

knaap, die in 't Koninklijk paleis wordt opgevoed voor de groote taak, die hem wacht en reeds door zijn spelen geoefend wordt voor 't krijgsmansleven 't is een meisje met lief gelaat en zachte inborst, dat voorbereid wordt om den scepter eens met zachte hand te omvatten. Zoo is zij ook in dit opzicht iets anders dan een persoon: zij is ons *'t toonbeeld, de levende profetie van zachtheid en welwillendheid.*

Daarom ook is er op dezen dag een stem des gejuichs en des heils in de tenten der weldenkende Nederlanders en ook daarom zegenen wij uit het huis des Heeren dit hoogst geplaatste onder alle kinderen, wier immers om hunne zachtheid „het Koninkrijk der Hemelen is.”

En waarlijk, zulk een beeld hebben wij vooral in onze dagen noodig, waar onbescheidenheid en onbeschaafdheid maar al te driest het hoofd opsteken. Brutaliteit is aan de orde van den dag: schrijvers en sprekers schijnen er lust in te hebben, de platste straattaal te gebruiken, om alzoo aan hunne denkbeelden te gemakkelijker ingang te verschaffen. Velen kennen geen hooger roem, dan in het openbaar op alles te vitten, wat anderen heilig is, belachelijk te maken en het onreine te verheerlijken. De onbescheidenheid neemt steeds grooter afmetingen aan: men eischt veel, soms 't onmogelijke, niet zelden 't ongerijnde en pleit voor rechten, zonder te erkennen, dat plicht voorafgaat aan recht.

Wanneer dan op een dag als dezen ons volk juicht ter eere van onze Kroonprinses, hoort ge dan niet, hoe in die stem een stemme Gods weerklinkt: „Nederlanders, waakt tegen onbeschaafdheid en onbescheidenheid; oefent u in zachtheid en welwillendheid?”

En waarlijk, waar moet het heen, als onbeschaafdheid en ruwe hartstocht 't hoogste woord voeren in onze maatschappij? Is niet ook het schoone een gave Gods en het liefelijke aantrekkelijk voor iederen mensch? Ten slotte zal ook de onbeschaafde liever luisteren, wanneer de gedachten in schoone en welgekozen vormen worden

voorgedragen, dan naar de taal der achterbuurten. De kunst en het verhevene zijn daarom toegankelijk voor allen, omdat allen den aanleg der beschaving in zich hebben. Dat niemand dien aanleg verkrachte! Wat is het noodig, dat de kinderen, die in de achterbuurten even beschaafd en bescheiden zijn als de kinderen der aanzienlijken, zoodra zij den kinderschoenen ontwassen zijn, door ruwe taal en onbeschaafde manieren vaak onzen weerzin wekken? De bronnen der beschaving vloeien tegenwoordig zoo mild voor allen in onderwijs, letterkunde, feesten en voordrachten: wie zich aan haar laaft, zal steeds meer een Vorstelijken indruk maken en den aanleg verwezenlijken, dien God hem gaf.

Ouders, gij hebt ook uwe Kroonprinsen en Kroonprinsessen: Godsdiens kan zonder beschaving niet bestaan: duldt daarom van hen geen brutaliteit; laat hen gevoelen, dat ongemanierdheid eene armoede is, veel schadelijker voor hun leven, dan schaarschte van geld; gij, die zorgt voor de reinheid van hun lichaam, waakt toch niet minder zorgvuldig voor de reinheid hunner lippen! Nederland zal gelukkig zijn, wanneer 't rein en beschaafd is, als zijn Prinsesje.

Rein en beschaafd, maar ook vriendelijk en welwillend. Aanmatiging en vitzucht rooven te vaak het geluk der menschen en der gezinnen niet alleen, maar ook den adel der zielen. Zooals we op regenachtige dagen ons innig verheugen over ieder zonnestraaltje, dat door de wolken breekt, zoo hebben wij allen behoefte aan den glimlach der vriendelijkheid en aan de koestering van een welwillend oordeel. Vitzucht en hardheid behooren niet thuis in het Koninkrijk der Hemelen en wie zijn grootheid zoekt in het hatelijk uit- en napluizen van aller daden en bedoelingen, moet reeds daarom vreezen voor het oordeel van God.

Jezus kon daarom eer en beter dan iemand anders Gods grootheid erkennen, omdat hij Zijn goedheid had ervaren en gevoeld.

God vit niet op ons; Hij heeft geen lust in 't optellen van onze fouten; Hij is ons het aanbiddenswaardige, toonbeeld van

het hoogste, dat we ons denken kunnen, omdat Hij veel door de vingers kan zien. Dat ervaren we dagelijks en 't doet ons goed; en uit innige dankbaarheid klimt uit onze zielen de verheven en waarachtige lofzegging naar boven: „Onze Vader, die in de hemelen zijt!”

Kunnen wij ook welwillend zijn? Kunnen wij ook veel door de vingers zien? Kunnen wij vergeven en vergeten?

Ons volk stelde er voorheen prijs op, Gods volk te heeten welnu: welwillendheid is uit den hemel en vergeven is een goddelijk werk. Dapperheid moge een volk vrij, geestkracht moge 't groot kunnen maken Gods volk wordt 't door liefde, door vrouwelijke welwillendheid alleen.

Groot is zeer zeker de Vorst, die schittert door bewonderenswaardige daden; groot het genie, welks werken en gedachten te recht verbazing wekken en van gezegenden invloed zijn maar te midden van den stillen glans van het eenvoudigste hofleven groeit ons Prinsesje op tot een grootheid en majesteit, die bestendig zullen bewonderd worden, omdat zij in welwillendheid en weldadigheid haar roem zoeken en haar kracht.

En wij, hare toekomstige onderdanen, wij willen een groot volk kunnen heeten

Laat ons dan goed zijn!

AMEN.

N a g e b e d.

Bewaar, o Heer! ons volksbestaan!
 Zie Neerland in ontferming aan
 En deel uw heil ons mede!
 Weer van ons vaderland het leed;
 Laat ons, wat ook ons volk misdeed,
 Den zegen van den vrede!
 O! zie in liefde op Neerland neer
 En blijf het trouw beveiligen;
 Maar wil vooral uw naam ter eer,
 Ons volk in Christus heilgen!

(Gez. 259 v. 6.)